

Vienkāršoti norādījumi par paredzētās izmantošanas sakariem piegādes ķēdē

Atbilstoši REACH likumdošanai, katram jebkādas ķīmiskas vielas ražotājam vai piegādātājam nepieciešams reģistrēt vielu attiecīgajā datumā (2010. gada dec., 2013. gada jūn. vai 2018. gada jūn.) Ja viela ir bīstama (pamatojoties uz pārbaudes datiem), reģistrācijas lietā nepieciešams norādīt riska novērtējumu cilvēkam un apkārtējai videi. Šajā riska novērtējumā jāsniedz informācija par vielas paredzēto izmantošanu un tās utilizāciju.

Sastādot riska novērtējumu, katrai paredzētajai izmantošanai nepieciešams izveidot Utilizācijas scenāriju (ES – Exposure Scenario), ņemot vērā dažādas kalpošanas laika fāzes, tostarp utilizāciju. ES tiek aprakstīts, kā viela var ietekmēt cilvēku un apkārtējo vidi, kā tās ietekmi var kontrolēt, ievērojot atbilstošus Darba noteikumus (OCs – Operational Conditions) un Riska pārvaldes pasākumus (RMMs – Risk Management Measures). OC tiek aprakstīts kā lietot vielu un RMM tiek aprakstīta piesardzība, kas jāievēro drošai darbībai ar vielu. Lietotāji varēs iepazīties ar ES kopsavilkumu, kas būs pieejams Izvēstas drošības informācijas lapā (eSDS – Extended Safety Data Sheet).

REACH ļauj tālāklietotājiem (DU – Downstream Users) informēt vielu/produktu piegādātājus par to lietošanu, lai šī informācija tiktu iekļauta reģistrācijas lietā. Tie ir pazīstami kā Identificētie pielietojumi saskaņā ar REACH regulu. Atbalstot šos pielietojumus, piegādātājs apņemas sniegt atbilstošu ES visām bīstamajām vielām. Ja DU nevēlas informēt piegādātāju par lietošanas noteikumiem, viņam nepieciešams pašam sagatavot ES, saglabāt un informēt Eiropas ķīmisko vielu aģentūru (ECHA – European Chemical Agency).

Saskaņā ar ECHA izdotajiem pavaddokumenti, ikvienas ķīmiskās vielas izmantošana var tikt aprakstīta, izmantojot vairākus kodus, kas zināmi kā Pielietojumu deskriptoru sistēma. Katram produkta veidam var būt vairāki pielietojuma deskriptori, kas sniedz informāciju par kalpošanas laika fāzēm. **Tā ir kopīga struktūra, kas ļauj saskaņot izmantošanas sakarus visās piegādes ķēdēs, tai skaitā smērvielu piegādes ķēdē.** Kodi sadalīti vairākās kategorijās:

SU Pielietojuma nozare (Sector of Use): sniedz informāciju par pielietojumu pamatnozari (ražošana, privāta izmantošana, utt.) un nozares veidu (piemēram, liela mēroga ķīmiskā rūpniecība)

PC Produkta kategorija (Product Category): sniedz informāciju par produkta veidu (piemēram, hidraulisks šķidrums, metālu apstrādāšanas šķidrums, utt.)

PROC Procesa kategorija (Process Category): sniedz informāciju par vielas pielietojuma veidu (piemēram, smidzināšana, uzklāšana ar otu, utt.)

ERC Ietekmes uz apkārtējo vidi kategorija (Environmental Release Category): sniedz informāciju par apkārtējās vides pakļāvuma nosacījumiem, saskaņā ar PC un PROC kodiem

AC Izstrādājuma kategorija (Article Category): sniedz informāciju par izstrādājuma veidu, kurā viela tiek apstrādāta. Maz ticams, ka tas var tikt piemērots izstrādātajām smērvielām.

Divas nozares grupas, kas pārstāv smērvielu rūpniecības nozari (ATIEL¹ un ATC²), identificējušas vairākus simtus dažādu smērvielu lietojumkomponentes un sagrupējušas katru no tām vienā no vispārējām Smērvielu izmantošanas grupām, pamatojoties uz produkta pielietojuma veidu (t. i. attīrīšanas profils).

Pielietojuma deskriptori tika iedalīti vispārējās Smērvielu izmantošanas grupās tā, lai katru smērvielu lietojumkomponentes varētu aprakstīt, izmantojot ierobežotu lietojuma deskriptoru skaitu, veicinot vienkāršus un atbilstošus izmantošanas sakarus piegādes ķēdē.

Vispārējs pakļāvuma scenārijs (GES – Generic Exposure Scenario) tiks izstrādāts, aptverot šīs Smērvielu izmantošanas grupas, kas tādējādi ļaus rūpniecības nozarei izvairīties no atsevišķa ES izveides katram atšķirīgajam smērvielu paredzētajam izmantošanas veidam.

¹ATIEL = Eiropas eļļu un smērvielu izgatavotāju tehniskā asociācija

²ATC = Naftas piedevu ražotāju tehniskā komitejā Eiropā

ATIEL/ATC piedāvā norādījumus, kur aprakstīveidi, kā piegādātāji un patērētāji, kas iesaistīti smērvielu piegādes ķēdē, var saskaņot informāciju, lai pārliecinātos, vai īpašās izmantošanas norādījumi ir aptverti pilnībā.

Īpašajā 7. nodaļā ATIEL mājas lapā, norādījumos aprakstīts kā DU jāizmanto informācija, lai pārbaudītu, vai īpašās izmantošanas norādījumi aptverti pilnībā. Lai to paveiktu, nepieciešams veikt šādas darbības:

1. darbība:

Iedomājieties, ka jūsu rūpniecības uzņēmums izmanto šķidra metālapstrādes šķidrums koncentrātu. Izmantojot „Smērvielu lietojumkomponentu tabulu” (7.2. ATIEL mājas lapā), meklējiet kombināciju „Grupa” un „Īpaša lietojumkomponente”, kas sniedz informāciju par produktu un norāda vispārējo **Smērvielu izmantošanas grupu (no B līdz F)**, kurā tas/tie ir/bijuši ietverti. Piemēram:

Grupa: Metālapstrādes šķidrums

Īpaša lietojumkomponente: Apstrādes/slīpēšanas šķidrums – šķidrums (koncentrāts)

Smērvielas izmantošanas grupa: E

Tas nozīmē, ka šķidri metālapstrādes šķidrums koncentrāti ietverti ATIEL/ATC E smērvielu izmantošanas grupā.

Nemiet vērā, ka metālapstrādes šķidrums būs ietverti dažādās koncentrātu un atšķaidīto šķidrums Smērvielu izmantošanas grupas. Šajā gadījumā nepieciešams noteikt abas Smērvielu izmantošanas grupas, kas piemērotas produkta lietošanai.

2. darbība:

Kad Smērvielu izmantošanas grupa (-s) noteikta (-s), atveriet izklājlapu ar nosaukumu „Smērvielu DUCC tabula” (7.3 ATIEL mājas lapā).

Tabulas A ailē, redzamas Smērvielu izmantošanas grupas, kas sadalītas pēc rūpniecības nozares (i), specializācijas (p) un patērētāja (c), katrai apakš-kategorijai ir atsevišķs Lietojuma deskriptoru skaits. Kopumā tas, kas attiecas uz iedalījumu „rūpniecības nozare”, attiecas uz smērvielām, kas pārsvarā tiek izmantotas rūpniecībā. Savukārt p un c iedalījuma smērvielas, paredzētas izmantošanai darbnīcās vai mājas apstākļos. Nemiet vērā, ka ne visām Smērvielu izmantošanas grupām būs speciālistu un/vai patērētāju apakš-grupas, jo tās netiek izmantotas šiem nolūkiem.

Tā kā šajā piemērā jūsu uzņēmums ir industriāls, A ailē atrodiat „ATIEL/ATC E grupa (i)”. SU, PC, PROCs un ERCs kombinācija šajā tabulas slejā atbilst saskaņotajiem Lietojuma deskriptoriem, ko apstiprinājuši ATIEL/ATC eksperti, saskaņā ar metāla apstrādes produktu izmantošanu rūpniecībā („Metāla apstrādes šķidrums, apstrādes/slīpēšanas šķidrums – šķidrums (koncentrāts)”. Tam jāatbilst procesiem un darbībām, kas aprakstītas ailē C un jāsakrīt ar to, kā jūs (vai patērētājs) izmantojat šo smērvielas veidu. Plašāka informācija par PROC un ERC stenogrāfijas kodi pieejami šajā izklājlapā citā tabulā.

3. darbība:

Ja esat apmierināts ar produkta izmantošanas atbilstību Lietojuma deskriptoriem, kurus noteikusi smērvielu rūpniecības nozare (gaidāms, ka visām izmantošanas iespējām būs precīza atbilstība), tad turpmākās darbības nav jāveic, jo informācija par Paredzēto izmantošana pieejama jau reģistrācijas laikā. Bet ja neesat pārliecināts par atbilstību (piemēram, izmantojat smērvielu citos nolūkos, nevis tā kā tas aprakstīts Smērvielu lietošanas tabulā), nekavējoties sazinieties ar piegādātāju.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka Lietojuma deskriptori, kas piešķirti katrai Smērvielu izmantošanas grupai, kur aprakstīts par smērvielas „normālu” izmantošanu, t. i. uzdevumu apraksts, kurus paredzēts veikt darbavietā vai mājas apstākļos. Tomēr, ja būs pieejama papildus informācija un nepieciešamība pēc

Lietojuma deskriptoru sistēmas paskaidrošanas pieaugis, ATIEL/ATC mājas lapas satur var tik atjaunināts.

Kopsavilkums

Kopumā, tas ir sarežģīts process un prasa detalizētas zināšanas par REACH regulu un tās terminoloģiju. ATIEL un ATC darbs tika vadīts, lai klientiem vienkāršotu šo procesu un nodrošinātu saskaņotu metodoloģiju un skaidrojumu izmantošanu visos rūpniecības procesos. Ja esat ieinteresēts gūt plašāku informāciju par problēmām, kas var rasties darba procesā, iesakām izmantot rekomendējošos dokumentus ECHA mājas lapā.

Šīs informācijas apguve ir nepieciešama, lai nodrošinātu jūsu saistības ar likumdošanu. REACH ietekmē ikvienu, kas iesaistīts ķīmikāliju piegādes ķēdē, sākot ar ražotāju/preču importētāju, un beidzot ar gala lietotāju. ECHA mājas lapā (http://guidance.echa.europa.eu/index_en.htm) pieejami vairāki pārvaldes dokumenti, daži vienkāršotākā versijā, citi skata aspektus daudz nopietnāk. Iesakām apskatīt šos rekomendējošos dokumentus, lai iegūtu visu informāciju par likumdošanu, kas attiecas uz paredzēto izmantošanu un tās ietekmi uz piegādes ķēdi.